

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 14 frt — kr. Negyedévre 3 frt 50 kr.
Félévre 7 frt — kr. Egy óra . 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Iskola-uteza, Pfann-féle ház, 21. sz.
Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtnak el.

HIRDETÉSEKET

és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal
mérsékelt árjegyzék szerint számít.

Szeptember előtt.

A pályaválasztás.

Szeged, aug. 27.

Még csak pár nap s gyermekeink sorsa felett újra el van vetve a koczka egy esztendőre. Határozatlanul, tanácstalanul áll a szülők nagy része a pályaválasztás előtt. A gyermek jövő életének most kell megvetni az alapját. Érezzük a dolog fontosságát. Voltaképen most szeptember elsején születnek meg az elzüllött existenciák, a tönkrement zsenik s azok a nyomorban sinlődő, jobb sorsra érdemes pályatévészett emberek, kikkel telítve van a társadalom s kik keserűen hivatkoznak szüleik hibájára pályájuk megválasztásában.

Ezekről meg kell menteni a társadalmat vagy legalább összes erőinkkel oda kell hatni, hogy csökkenjen az ijesztően nagy szám.

A gyermek sorsa felett a szülők határoznak, tehát ezek a felelősök is a jövőjeért. Nagyon meggondolni való dolog ez. A késő bánat már semmit sem ér, a jó irányba terelt tehetség és szorgalom a mai reális világban boldogulást teremt.

Szomoru tapasztalatokra tehet szert az ember, ha Magyarország tanügyi statisztikájában lapoz. Ezek a napok még mindig nem eléggé komolyan folynak le nálunk. Az ambíciók cél-

talánok, a gyermek jövőjére czélzó törekvések pedig nagy részben helytelenek. Alapjában meg kell változni a szülők gondolkozásmódjának a megélhetés módozataira nézve, ki kell ölni gondolkozásukból azt a beteges irányt, mely rákényszeríti a gyermekeket a tudományos pályákra.

Ha van képessége a tanuló ifunak, ha nincs, az mindegy. Következetesek maradnak a szülők abban az előítéletben, mely szerint nem tudnak uri embert másként elképzelni, mint tudományos pályán. Gyermekeikből pedig minden áron uri embert akarnak nevelni. Kinlódik mind a két fél hosszú időnkig, minthogy az ilyen uraság sok tanulásba és nagy időbe kerül. Végre befejezte a fiu a pályáját s akkor veszi észre, hogy áldozatul esett szülői beteg gondolkozásmódjának s amiért küzdött, a megélhetésre képtelen. A társadalom igényei óriásiak az egyén irányában, de ez ellenében vajmi keveset tud nyújtani a tudományos pályán élők számára. Nem adhat többet, mert szegény s ma, a realizmus világában nem is érzi magát többre kötelezve.

A gymnasiumok tul vannak tömve, a reális tanintézetek pedig még egyszer annyi növendéket fogadhatnak magukba, mint amennyit odaküldenek. A szülőket még most sem képes elrettenteni a sok kiáltó példa attól, hogy gyermekeiket okvetlenül

tudományos pályára adják. Nem akarják meglátni a közöttünk bolygó sok száználmasan szegény embert, a sok kenyér után szaladó éhes tanult embert. Nem akarják észrevenni azt, hogy a társadalom már is képtelen a diplomás embereknek kenyeret adni s hogy a tehetségekben kiváló, kitűnő emberek sem szerezhetik meg szellemi fölényükkel azt az anyagi lételt, amelyet érdemelnének. Igaz nevéen szólítva, tisztességes szegénység jut a szerencsésebbeknek, nyomor a szerencsétlennek, míg kiválik közülük egy nagy százalék, mely a nyomorral se tud megküzdeni, hanem beáll az elzüllött existenciák sorába s a társadalom testén élő nullává változik.

És miért? Előítélet, indokolatlan dölyf, velünk született ferdeség miatt, amelyet nem akarunk, nem tudunk leküzdeni. Több ez mindezeknél. Olyan lelkiismeretlenség, melyet azokkal szemben követünk el, akiknek legtöbbször tartozunk, gyermekeinkkel. Nevetséges és büns törekvésekkel találkozik az ember ilyenkor, szeptember előtt. Olyan eseteket lát, melyeken fölháborodik. Olyan gyermekeket kényszerítenek vissza az iskolába, akik eddig is csak azért jártak oda, hogy bebizonyítsák, mennyire nem oda valók. Bármely más pályára, csak tudományosra nem — és a szülők hamis ambíciója mégis visszakényszeríti őket a könyv mellé, holott más téren tisztességes és hasz-

A „SZEGEDI NAPLÓ“ TÁRCZÁJA.

Délebed.

Halbőr Förfeteg János a szérün kívül áll s a mellénye kigombolva, a kalap karmája lehajtva árnyékot adónak s onnan nézi a nyomtatást. Az öregebb fia az ágy közepén áll és hajtja a lovakat, a kisebbik gyerek favillával egyengeti a lovak elébe a nyomtatnivalót, a két fogadott munkás pedig hordja a kévét a t ö t t helyre.

A nap magasan jár, az idő abban a tájban van, mikor az árnyékát egy lépéssel végig méri az ember, a szellő elült, a fűszál nem mozog, a meleg felülről nem „jön“, hanem szinte esik: világéletében tanyátlakó ember órája szerint azt jelenti ez, hogy dél van. Ami nyáj a pusztaliban volt, elfeküdt, kocsi nem jár a tájon, csak a távol homokföldek fölött lebegtetni csaloa játékát a levegőviz.

Förfeteg János fölemeli a kezét és azt mondja:

— Huja.

A pihentető szóra előbb a pénzzel fizetett munkás áll meg, azután a saját gyerekei, legutoljára a lovak. Az utóbbiakat a

legerősebb fiu kiköti a tanya háta mögé a vékony árnyéku enyhelybe, hadd pihenjenek. Azoknak ott a terített asztal: a hitványos fű, amit még meghagyott a nap melege.

Halbőr azután újra szól:

— Gyerünk önni.

Mennek be a tanyaába; legelől Halbőr némi társadalmi modorra való oktatás szempontjából orrba rugván a pitvar ajtaja előtt settenkedő kuvaszt.

A földdel tapasztott szoba hős bensejében az öreg asztalon nagy kerek tálban áll a tarhonyás lé, elkészítve ahhoz értő módon mindennel, ami bele való, körülállják az asztalt, maga az anyjuk tisztességtudóan lesimítván a kőtenyével a háts székét, féloldalt foglal helyet a saroknál. Ő csak nézője a délebednek, amit az is tanusit, hogy csak öt kanál van kirakva, abból a fajtából, melyet kalánnak szokás nevezni, mivelhogy fából való, feketére van festve, a feketén megint szép zöld meg piros virágok látszanak — nagyobb tetszetősség okáért. Mellette négy karaj kenyerek, a rozsszal kevert buza barnás színével, abból is öt szelve éppen.

Legelsőben Förfeteg meríti a tálba a kanalat s a szájához emeli az izletes ételt

Lapunk mai száma 10 oldalból áll.

azzal a tudással, a mely már szokása a parasztikus embernek. Mert asztalkendő gyanánt a kenyérkaréjt szokás a kanál alá tartani, mert az elcsöppent ételért — messziről szedve — először is kár, másodsor meg nem tisztesség.

Förfeteg, ahogy az ételt müértve lenyelte, egy falást tett a kenyérre, jóakarattal tekint az asszonyra.

— Jól van elkészölítva, — mondja — hanem egy kis hagymával tán jobban elölhető volna bolondítani.

Az asszony a földre tekint s a kőtenyével az asztal megkopott, fényes sarkát töröli serényen.

Förfeteg így adja föl ezután a szót:

— Ögyetök no.

Ez az utolsó hang az ebédnél.

Az öt kanál, mintha hajósok csapkodnák evezőkkel a vizet, ütemesen merül a tálba, a hajnalpirkadástól napközépig munkában állott ember törekvő szorgalommal szedi ki a tálból az ételt.

A kanalak egyszerre haladnak a tál felé, a másik kézben tartott kenyerek is egyszerre állnak oda az edény széléhez, azután kenyér és kanál egyszerre szorulnak a szájhoz. Az étel rohamosan fogy, a ka-

nos tagjaivá lennének a társadalomnak. Így a romlás vár rájuk.

Magyarország ipara és kereskedelme forrong. Soha inkább be nem bizonyította, mint most, hogy pályát képez és jó megélhetést, társadalmi állást biztosít annak, aki itt keresi boldogulását. Az az indokolatlan előítélet, melyet a magyar közönség az ipar és kereskedelem iránt érez, most a legnevetesegebb. Az iparos és kereskedő tiszteletnek és anyagi jólétnek örvend. Az ipar és kereskedelem képes arra, amit a tudomány nem ad, képes megjutalmazni a tehetséget és a munkát érdeme szerint.

Reális pályára kell küldeni a gyermekeket. Ezzel tartozunk nekik és a saját lelkiismeretünknek.

Czimadományozások. Ő felsége Hirschel Ede és Ebenspanger Lipót nagykanizsai törvényszéki kereskedelmi ülnököknek a királyi kereskedelmi tanácsosi címet adományozta.

Kinevezések. Ő felsége Jelenffy Kornél debreczeni törvényszéki elnököt, a nagyváradai ítélőtáblához tanácselnökké; Popu József kolozsvári ítélőtáblai bírót kuriai bírónak nevezte ki.

Kolera Romániában. A kolozsvári „Ellenzék” föltűnést keltő hirt közöl. Azt mondja, hogy romániai utasok beszélnek, hogy Romániában az Olt völgyén, Podeschti, O. Mare, Rünnik, Kornet és több más községekben, föl az erdélyi határig, ütött ki a kolera s hogy ezt úgy a hatóság — mint az orvosok — magas rendeletre a legszigorubb titkolják. Tudvalevőleg ezen vidékről Szebent csak a vöröstoronyi szoros választja el s így igaz ez a dolog, a hatóságnak szoros kötelessége ott haladéktalanul a legszigorubb óvó-rendszabályokat alkalmazni, különben hamar itt lesz a nyakunkon.

A kulturregyletek és a tanítóság.

Dr. Bokor József egyetemi magántanár fölolvasása.

Mikor a tanítók gyűlése Szegedet tisztelte meg azzal, hogy az összejövetel helyül választotta, a magyar kultúra harczo-

nalak széles alja nagy mennyiségeket vesz el belőle minden újabb támadásnál.

Egyszer ahogy Halbör belemerít, koppan a fakanál, feneket ért. Nem fogyott ugyan még ki egészen az étel, mert van még a tálban vagy husz kanálra való, de a koppanás azt jelenti, hogy kevés van már. Pedig még ennének, ha több volna.

A négy fiatal hirtelen — mint mikor a szél által kergetett felhő árnyéka átfut az országút fehér porán — összenéz s a már félig utban levő kanalakat leteszik az asztalra.

Fölkelnek. A szoba sarkában gyékény van, arra letelepszik mind a négy. Előbb nagyot húznak a korszóból, azután a pipához nyulnak, oda sem tekintve az asztal felé.

Pedig Förteteg, aki szedi tovább is ki felé az ételt, hívja őket vissza.

— Gyertök no. Van itt még.

Az egyik napszámos, ahogy végighasal a gyékényen és félkőnyékre dülve az ökölbe fogott bicskába aggatja bele a fogait, elütőleg szól vissza:

— Nem öhetnék . . .

Tömörkény István.

sai a magyar kultúra zászlóját tüzték ki az Alföld főhelyén. Első látszatra sokak előtt úgy fog föltűnni, mintha talán fölösleges is volna, hogy a legnagyobb magyarajku város falai között jöjjön össze a magyar tanítói kar a végből, hogy tömeges megjelenésével a magyar közművelődés ügyének társadalmi terén is bizonyos lendületet szerezzen, mert hisz Szegeden nincs szükség a magyar kulturregyletek által fölvett irányban való izgatásra. De ha dr. Bokor József fölolvasását végighallgatuk, mégis azon vesszük magunkat észre, hogy a hol a közönség a teljes elbizakodottsággal pihen a magyar nemzetiség biztonságának érzetében, ép a nagy magyar fészkekben legszükségesebb talán a társadalomba az a kitarító mozgalom. Bokor József kiváló tanügyi írónak, nagyszabású és a gyűlés viharos tetszésével fogadott fölolvasása három fődologgal foglalkozik, a kulturregyletek hivatásával a tanítói karnak abban való részével és a magyarajku nagy városok kötelességeivel.

Hogy a magyar tanítói karnak a magyar nemzeti kultúra minden ágában országnak része van, a fölötte nem kell vitatkozni. A magyar kulturregyletek hivatását és rendeltetését szinte minden művelt ember ismerheti, aki pedig nem az, annak hasztalan beszélünk róla. Azonban azokról a kötelességekről, melyekkel az alföldi magyarajku nagy városok és községek a nemzeti kultúra ügyének és az ezt szolgáló egyleteknek tartoznak, azokról már a művelt emberekhez is kell szólni. Mert oly általános a mi magyar nagy városainkban a közöny a kulturregyletek iránt, mintha azt akarnák mondani az itteni jó hazafiak, hogy csak mulassatok jó emberek a tisztelt nációkkal és az ő egyleteikkel szemben hasonló módon és hasonló eszközökkel, nekünk csak akkor szóljatok, ha majd birokra kell menni. „A török nem kezd ve-rekedni!”

Már pedig világos dolog, hogy évtizedek, sőt századnegyedek folyhatnak le olyan aknaharczokból álló munkában, amelyekhez Kukoricza Jánost soha meg nem hívják, de a házáat szépen aláassák. És nagy igaza van ez irányban dr. Bokor Józsefnek, hogy a magyar kulturregyletek által fölvett szellemi harcához a magyarajku nagy városoknak minél előbb és erőteljesebben hozzá kell járulniok.

A nagyérdékű és szellemes előadás föllelte az utóbbi negyedszázad kulturtörténetének nevezetesebb mozzanatait. Foglalkozik a kormányparti, törvényhozási, társadalmi és közoktatási téren kifejtett magyar közművelődési törekvések eredményével, sikerével és botlásaival is.

Találó mozaikkokból rakja össze okoskodásának egészét. Bevezetésében rámutat a nemzetiségek legszelidebbjeinek közfigyelmén kívül hagyott törekvéseire. Nem kárhoztatja azokat, de a fegyvereik ellen hasonló fegyverek használatára hívja föl saját fáját, bizván benne, hogy Magyarország magyarságának hasonlíthatatlan tulnyomó, uralkodó ereje könnyen fog győzni a küzdelemben, ha egyáltalában küzdeni akar és fog.

És ennek az utóbbi elhatározásnak jelét találja a magyar kulturregyletek alkotásában, kiterjesztésében, általánossá tételében és megerősödésében. Mire nézve sokat követel és sokat vár saját pályatársaitól, a magyar tanítói kartól.

Igen természetes, hogy a hazában keletkezett nemzetiségi kulturregyleteknek, „ma-

tiézák“-nak és olvasó-köröknek erősen a politikai izgatás áramlatába keveredett törekvéseit csakis politikai színezetű okos kiadással lehetővé ostorozni, a tudományos és hazafias fölolvasó bizony nem nagyon nemzetközi, hanem egyenesen nemzeti irányból támadja őket.

Bevezetésében a szabadkai bunyevác izgatók dolgával foglalkozik a fölolvasó, a miről ezeket mondja:

„Pár héttel ezelőtt némi föltűnést keltett itt az alföldön egy vadonatúj nemzetiségi program, az a program t. i., melyet Szabadkán terjesztettek, az ugynevezett „Bunyevác program”, mely azt követelte, hogy a délvidéken lakó katolikus szerbek tömörüljenek s iparkodjanak külön állásukat, nemzetiségi nyelvük, érzelmeik szerint érvényre juttatni.

Élénk megbeszélés tárgyát képezte a program a szegedi sajtóban is. A bunyevác program megjelenésének az adott t. i. némi érdeket, hogy nyomban követte a magyarországi oláhság is, mert bécsi útját, láráás követelőzését. Aki a „Bunyevác programot” szerkesztette, úgy okoskodott, hogy zavaros a magyarság vize, itt az ideje a halászatnak. Nagy tóban, Nagy Magyarországon a nagy halak mellett vannak apró halak is, hátha a bunyevác halászok horogjára is kerülne valami,

A bunyevác program aztán csakhamar lekerült a napirendről. Ha minden ugynevezett nemzetiségi program oly hamar elfakulna Nagy-Magyarországon, mint ahogy színét vesztette a bunyevác program, alig volna az egész ügy méltó arra, hogy szóvá tegyük, folytatnók tovább az ország anyagi és szellemi telepítésére czélzó nagy munkákat.

Azonban tényleg nem úgy áll a dolog. A bunyevác programnál ismerünk szívósabb, messzebbható nemzetiségi programokat is, olyan programokat, melyek egy-egy idegen államra támaszkodnak, vagy vélnék támaszkodhatni s határozottan formulázott vágyaikba az ócsárlás, a fenyegetés ígét is fűzik. Ezt tették régebben a tót nemzetiségi izgatók, ezt tették ritka kitartással az erdélyi szászok s ezt teszik máig az oláhok, illetőleg nevükben a Nagy-Magyarország tavában könnyű halászásra számító kétesértékű egzisztenciák. Míg e körülmény, hogy t. i. vannak a magyar állam területén olyan elemek, melyek a törvény védpaizsa alatt, a közsabadság e klasszikus hazájában vissza tudnak és vissza akarnak élni az államföntartó magyar nemzet türelmével, azt hiszik, hogy a magyarság konzessziókra is hajlandó lesz érdekükben, mint amennyit mindenki számára biztosít, mondom, hogy még e körülmény sem volna alkalmas arra, hogy mi itt e tárgygyal foglalkozzunk, hiszen van törvény van kormány, mely igazságosan és erélyesen elbánik a centrifugális elemekkel, melyek ellentétbe jönnek a magyar államiság érdekével.

Sokkal inkább szóra érdemes, s itt kezdődik ami érdeklődésünk indoka is, az a körülmény, hogy a magyar állam 16 millió lakosa a statisztika adatai szerint még mindig nem olvadt össze egy oly tömeges testté, hogy mindenki szükségét érezné annak, hogy anyagi és szellemi előhaladásának zálogát kiválólólag a magyar államisághoz való tartozásában bírja.

Itt a fölolvasó sikerrel bizonyítja be a tudvalevő dolgot, hogy ezen óhajtott cél elérésére a magyar tanítói karnak mily szép föladatai vannak.

Ezután áttér a magyarságnak és a magyarajku városoknak ez irányban való föladatára, majd később érdekesen fejtegeti, hogy a közoktatásügyi törvények még mindig hiányosan hajtattak végre és fötlemlíti, hogy még mindig 679 tanító nem tud magyarul, a magyarul keveset tudó tanítók száma pedig 1275.

Hivatkozik a fölolvasó a Baross Gábornak más téren kifejtett erélyes kor-

mányférfiui működésére és áttér a magyar kultúregyletek hivatásának fejtegetésére.

A magyar városokhoz szólva, Szegedhez fordul. „Érzem, hogy legilletékesebb helyen, mert Szegeden vettem föl a kérdést, szép város, derék város Szeged. Teljesült rajta a királyi szó: szebb, mint volt. Dehát nincsenek-e a 13 év előtti katasztrófájából fényesen fölépült városnak semmi vágyai.“ Itt elsorolja a fölolvastó mindazon közművelődési intézményeket, melyek a magyar nemzetiség szempontjából Szegeden létesíthetők volnának, hivatkozva a magyar alföldi városok népének kiváló hazafiságára, melynek szembe kell szállni azzal a fölfogással, mintha a magyar kulturharcnak társadalmi téren való érvényesítésében nekünk közönyt szabad volna mutatnunk.

Orsz. tanító-gyűlés.

Szeged, aug. 28.

A magyarországi tanítók orsz. bizottságának közgyűlésére körünkbe érkezett bizottsági tagok, a tanítóegyesületek képviselői, továbbá a csongrádmezei és a szegedi tanítók, mielőtt az országos tanítógyűlés ma kezdetét vette volna, fél 8 órakor a belvárosi templomba Tóth Antal népisk. felügyelő által tartott istentiszteleten voltak jelen, hogy áldozzanak a jó sziv, az emberszeretet ragyogó mintaképének, Kalazanti Szt. József emlékének. Az istentisztelet befejeztével úgy a vidéki, mint a helybeli paedagogusok a városi székházhoz vonultak föl, melynek közgyűlési termében volt az országos tanító-gyűlés megtartandó.

Pont 8 órára a tágas terem zsutolásig megtelt a jelenvoltakkal, kiknek soraiban ott láttuk dr. Lázár György h. polgármestert, Kreybig Károly nyug. altábornagyot, Rainer József főkapitányt, Kovács Albert iskolaszéki elnököt, Magyar Gábor h. főigazgatót, dr. Tergina kir. tanfelügyelőt, dr. Magyar János és Barczay József, Löw Immanuel iskolaszéki tagokat s a vidékiek közül Tóth József pestmezei tanfelügyelőt. Zajzon Dénes állami képezdei igazgatót s az ország legkitünőbb tanfőfőit.

A kitűzött program szerint a nagygyűlés Lakits Vendel orsz. bizotts. elnök következő megnyitó beszédével vette kezdetét:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

A magyarországi tanítók országos bizottságának egybegyűlt tagjait s a mélyen tisztelt vendégeket, kik megjelenésük által közgyűlésünk fényét és méltóságát emelni képeskedtek, szívem mélyéből üdvözlöm.

Első eset, hogy a magyar néptanítók közös ügyeinek emelésére és a hazai népoktatásügy egyöntetű fejlesztése — és emelésére alakult országos testület — minő volt a III. egyetemes tanító-gyűlésből kiküldött s 12 éven át lankadatlan kitartással munkálkodott végrehajtóbizottság s az annak örökébe lépett s a IV. egyetemes tanító-gyűlés által alapszabályszerűleg szervezett magyarországi tanítók országos bizottsága — Budapest fő- és székvároson kívül a vidéken tartja közgyűlését.

A csongrádvarmegyei tanító egyesület és Szeged város nagyérdemű közönségének köszönjük, hogy országos bizottságunk ebben a kiváló szerencsében részesült. Legyenek üdvözölve általam mindnyájan, fogadják szeretetteljes meghívásuk és igazi magyaros vendéglátásukért országos bizottságunk és a hazai tanítóság igaz tiszteletét és háláját.

Igen tisztelt kartársak! Mivel érdemljük meg e kitüntető megbízást és fogadtatást? Azzal, hogy midőn az ország második fővárosában, a híres magyar alföld e szép metropolisában, mely igazán „szebb mint volt“, egybegyűltünk, higgadt tárgyilagos tanácskozásunkkal bizonyítjuk be, hogy méltók akarunk és tudunk lenni az irántunk nyilvánul és részünkre előlegezett bizalomra; mutassuk meg, hogy hű sáfárai vagyunk a reánk bízott szent és magaslatos ügynek s méltók tudunk lenni a népnevelői szép ezimre.

Nem a régi iskolamestert, a népszinművek bohóczeit látja ma már bennünk a műveit osztály, hanem a nemzetnevelő munkásokat, kikről azt mondta Koszorus költőnk Jókai: „Még egyszer meg kell e hazát hódítani; s e szép földadat a néptanítókra vár,“ akiket Kossuth Lajos így vigasztalt: „Ne szégyeljék, hogy néptanítók; olyan pálya az, mely hasonlít a harmincsepphez, melyen ember és állat gázol, de nyomában virág kél.“

Hogy mily magaslatos célra tűzött ki földadatát a magyarországi tanítók országos bizottsága, körül van írva alapszabályainkban. A magyar nemzeti népnevelést akarjuk fejleszteni és e mellett a saját helyzetünkön is igyekszünk javítani.

Fontos kérdések megoldása vár reánk mai közgyűlésünkön is és annyi bizalommal, örömmel nézek a hozandó határozatok elé, mert ismerem az önök szakképzettségét, tüntető egyszerűségét. Ismételt üdvözlöm önöket szeretett pályatársaim, üdvözlöm mélyen t. vendégeinket szívem egész melegével. Üdvözlöm a szép magyar Alföld legmagyarabb városának lelkes közönségét is, melynek kegyeibe, szeretetébe ajánlom magamat és bizottságunknak mind egyes tagját, ezzel a gyűlést megnyitottnak nyilvánítom.

A hatalmas éljenzéssel fogadott megnyitó-beszéd után városunk h. polgármestere, dr. Lázár György a város nevében a következő szép és magas beszéddel üdvözölte vendégeinket:

Tekintetes Elnök U

Tisztelt közgyűlés!

Mielőtt önök uraim, mint az országos tanítóegyesületnek képviselői a megállapított program szerint tanácskozásait megkezdénék, engedjék meg, hogy mint Szeged városának képviselője, becses figyelmüket néhány pillanatra igénybe vegyem.

Amióta egy negyed századdal ezelőtt a magyar alkotmány helyreállított s az előbb fennállott erőbénító retragrad-rendszer nyomása megszűnő, a nemzet a rohamos haladás terére lépett: úgy hiszem, az általános kultúra téren való haladás egyik ágában sem értünk el oly intenzív eredményeket, mint éppen az önök által is kultivált népoktatás terén.

A kormány és törvényhozás, a nemzet és társadalom nemes versenyre keltek egymással a népoktatás ügyének fejlesztése dolgában; amit a kormány merészen kezdeményezett, azt a törvényhozás készséggel fogadta el s a nemzet és társadalom lelkesedéssel támogatta mindkettőt a népoktatás ügyének előmozdításában.

De bármily jelentékeny volt is a kormány és törvényhozás működése a népoktatás fejlesztése körül, ezen államhatalmi tevékenység magában soha nem mutatta volna föl azon sikereket, melyeket e téren mai napon örvendő és megnyugvással szemlélünk, hogyha nem lett volna fölkarolva a népoktatás ügye uraim önök — a népnevelés napszámosai — részéről, kik csupán egy szebb jövő kilátásai s a benső odaadás hazafiai érzete által lelkesítve, nehéz viszonyaik között is fáradhatatlanul munkálkodva és munkálkodnak nemes hivatásuk teljesítésében.

És hogy uraim önök hivatásuk irányát helyesen fogták föl, bizonyítja azon körülmény, hogy mint ezt mai gyűlésük is mutatja, csupán a tanítás által földadatukat megoldottnak nem tekintik, hanem földadatuk körébe tartozónak találják az önképzést s karuk érdekeinek mindenirányu fejlesztését és emelését s erre megtalálták a helyes formát az associációban, a társulásban, mely úgy az anyagi, mint a szellemi világban csodákat alkot a haladás történetében.

Ezen szempontokból kiindulva s ezeket méltatva Szeged város nevében igaz hazafiai lelkesedéssel üdvözlöm önöket uraim ez oszmagyar város falai között, óhajtván, hogy körünkben magukat jól érezzék s a népnevelés előmozdítására, tehát a közjóra irányuló tanácskozásait a siker áldása kísérje.

Lelkes éljenzés hangzott föl a helyettes polgármester beszédjére, mely után F e

renczi János a meghívó csongrádmezei, Zárny Ödön az aradvidéki, Schenk Jakab a délmagyarországi, Horváth Ilés a csanádmezei, Németh Lajos pedig a békésmegyei tanító-egyesületek nevében üdvözölték a nagygyűlést.

Az üdvözölő beszédek elhangzásával Kocsák Lajos titkár olvasta föl az orsz. bizottság működéséről szóló jelentését. A nagy gondal szerkesztett jelentés hű tükrö az orsz. bizottság élénk és áldásos tevékenységének. Így a tanító nyugdíjrevíziója, tanítói fizetések rendezése az orsz. bizottság sürgetésének köszönhető.

Glatz György bpesti tanító azonban nem volt megelégedve az igazgatótanács eljárásával. Szerinte az elnökség nem fejtett ki kellő erélyt, hogy különösen a tanítói fizetéseket illetőleg a tanítók óhajai a közökt. kormánynál érvényre jussanak. Miért is oly értelmű indítványt nyújt be, hogy a központnak ezen eljárásaért rosszaságát fejezze ki a közgyűlés.

Hosszu és élénk eszmecsere után, melyben Lakits Vendel és az igazgató-tanács iránt a közgyűlés bizalma tüntetőleg nyilvánult, Glatz György indítványa elvetetett s a titkári jelentés nagy többséggel tudomásul vétetett.

Következett a közgyűlés legfontosabb mozzanata dr. Bokor József egyetemi magántanár nagyérdemű fölolvastása „A kultúregyesületek és a tanítóság“ról, melyet külön cikkekben ismertettünk.

Dr. Bokor József általános érdekű fölolvastása után a népnevelési szakosztály jelentése tárgyalatott, melyet György Aladár, szakosztályi elnök ittnemléte miatt Schön József fővárosi tanító terjesztett elő.

A népnevelési szakosztály különösen az irányban fejtett ki élénk tevékenységet, hogy a vasárnapi munkaszünetet miképpen lehetne a nép erkölcsi érzületének javítása és ismeretkörének gyarapítására fölhasználni. Ennek elérésére a szakosztály szükségesnek tartja, hogy az iskolai kötelezettség megszüntével a tanító és tanítvány közötti kölcsönös szeretet tovább ápoltsék. A tanító hasson oda, hogy volt tanítványai ezután is köréje csoportosuljanak és tartson ismeret-bővítő fölolvastásokat; volt tanítványaival tegyen kirándulásokat, hogy bennük a természet iránt való szeretetet fölébressze. Az ismeretkör tágítására ajánlja a szakosztály a népkönyvtárnak fölállítását, mit elősegítendő, a kultúregyletekhez megleghangú föl hívásokat küldött, hogy kiadványaik ajándékozása által a szakosztály ez irányu működését a maguk részéről is elősegítsék.

Következett „A tanítók szolgálati viszonyairól“ című tétel tárgyalása Somlyay József által.

Előadó meggyőző érvekkel fejtegette, hogy míg miniszteri utasítások a köztisztviselők szolgálati viszonyait rendezik, a tanítók jogai és kötelezettségeik még a mai napig sincsenek kellőleg megállapítva. Ezen hiányon igyekezett az országos bizotts. segíteni, midőn egy szűkebb bizottságot küldött ki a tanítók szolgálati viszonyainak megállapítását célzó javaslat elkészítésére. E szűkebb bizottságból Kiss Sándor és Szabó Bogáth László külön-külön tervezetet dolgoztak ki a tanítói szolgálati szabályzatra vonatkozólag, melyeket az orsz. bizottság véleményadás végett az ország tanító-egyesületeinek is megküldött. De mivel csak 30 tanító-egyesület véleménye érkezett be eddig az igazgató-tanácsához, az nem lehetett azon helyzetben, hogy a tanítók szolgálati viszonyaira vonatkozólag már a mai közgyűlésre kész javaslatot terjesztszen elő.

A közgyűlés további folyamán Kovács István szegedi tanító tartotta meg értekezését „A népiskola tanrendszereinek hibái tekintettel kitűzött céljaira“ címmel.

Értekező a legnagyobb figyelemmel kísért előadásában kifogásolja a népiskola tantervét, mely nem enged időt a tanulónak az ismétlésre, mert a tanterv által előírt újabb és újabb tananyag a gyermek agyát

folytonosan igénybe vevén, lassankint kiszorítja a régebbi beszerzett képzeteket, minek következménye az, hogy a gyermek pár év alatt — mint ezt az ismétlődő iskolai tanulókra tapasztalhatjuk — a tanultakat teljesen elfelejti. De a nép- és a középiskola között az összekötő tanmenet sincs meg, mert míg a népiskolában a házi tanulás — szemléleti oktatás lévén ott a főcél — alig kívántatik, addig a középiskola első osztályába járó tanulótól annyi tudás követeltek, mennyit a legszorgalmasabb házi tanulás, melyet is csak a kiváló tehetségű tanuló bírhat elérni. Ajánlja tehát, hogy már a népiskolában tanulja és kezdje meg a gyermek az otthonvaló tanulást, ne pedig a középiskolában kezdje és sajátítsa el azt.

Kovács István értekezése a legelőkelőbb eszmecsere után, melynek bevégeztével a közgyűlés elhatározta, hogy miután az országos közoktatásügyi tanács is foglalkozik a népiskolai tanterv revíziójával, mint alkalomszerű dolog, Kovács István értekezése az elnökség által a hazai szak- és politikai lapokban közzétételéért.

Ezután az üdvözlőszövegük fölolvása, majd az országos bizottság tisztújítása következett, mely egyhangu szavazattal a következőképpen ejtett meg:

Elnök: Lakits Vendel. Alelnökök: dr. Göz József, Somlyay József, Ferenczy János (Szeged) (uj). Titkár: Konczek Lajos. Jegyzők: Böngérfi János, Velösy Lipót, Komáry Erzsébet (uj), Sziklay P. Gyula (Sz. Fehérvár), Peres Sándor (Losoncz). Pénztáros: Kurz Sámuel. Ellenőr: Schön József. Levéltáros: Dömötör Géza. Rendes tagok: Almásy Sándor, dr. Bokor József, György Aladár, Jeny József, Léderer Ábrahám, Nagy László, Péterfy Sándor, Szabó Bugáth László (uj), Szöke István, Tóth József, Trájtler Károly, dr. Verédy Károly. Póttagok: Minke Béla, Walter Károly, Hajós Mihály (uj).

Végül az indítványok következtek, melyek közül fontosabb a fehérmegyei tanító-egyesületé, hogy t. i. az országos bizottság kérje föl a közoktatásügyi kormányt egy oly naptár kiadására, mely az egészségügyi dolgokat népszerű módon ölelje föl és hogy a leányiskolákban az egészség- és nevelés tanra nagyobb súly legyen fektetve.

Ezzel az országos bizottság nagygyűlése d. u. 1 órákor véget ért s elnök záróbeszédében úgy a csongrád megyei tanító-egyesületnek, mint városunknak vendéglátásáért, a jelen voltaknak pedig a népnevelés emelését célzó munkálkodásukért köszönetét fejezte ki.

*

Vendégeink a délutáni órákban a belvárosba levő iskolákat, színházat, Somogyi-könyvtárt és a kaszinót tekintették meg, elismerésüket fejezve ki azon majdnem páratlan áldozatkészség fölött, melylyel a város kulturális intézeteinek föllállítása és fönntartására a kellő összeget biztosítja.

A gyűlés vezetői: Lakits Vendel, Péterffy Sándor Tóth József pestmegyei tanfelügyelő, dr. Tergina Gyula és Vass Mátyás több látogatást tettek. Nevezetesen tiszteltek: Kállay Albert főispánnál, Kovács Albert iskolaszéki elnökénél, dr. Lázár György h. polgármesterénél és a két szegedi lap szerkesztőségénél.

A bankett.

Rég jött össze Szeged városnak a tanügy iránt érdeklődő intelligenciája oly szép számban, mint a körünkben levő vendégeink tiszteletére az Európában ma este tartott társas estében.

Képviselve volt városunk előkelő társadalma és a hatóság köréből megjelentek: dr. Lázár György h. polgármester, Rainer József főkapitány, dr. Ivánkovits Sándor főügyész, vendégeink közül Tóth József pestmegyei kir. tanfelügyelő, Lakits Vendel az egyetemi tanító-gyűlés elnöke, Péterfy Sándor az Eötvös-alap elnöke stb.

Az Európa-kávéház udvartartójában és

kistermében 200-an ülték körül a hosszú asztalokat s 8 órákor kezdetét vette a társas-estebéd, mely vendégeink óhajára magyar étkekből állott: halpaprikás, turóslepény, pecsenye, iurószésza és gyümölcsből.

Az első fogás után dr. Lázár György h. polgármester a magyar királyért üritette poharát, utána felköszöntök a következők mondottak: Lakits Vendel gróf Csáky Albin miniszterre, Ivánkovits Sándor vendégeinkre, Péterffy Sándor Szeged város polgárságára, egyidejűleg Pálffy Ferencz polgármesterre és dr. Lázár György h. polgármesterre, Ferenczy János Lakits Vendel elnökre, Somlyay József a csongrád megyei tanítóegyesületre, Vass Mátyás Péterfyre, dr. Tergina Gyula az orsz. bizotts. és az Eötvös-alap előadóira, Deutsch Samu a szegedi sajtóra és annak képviselőire és végül Ivánkovits János apátplébános a volt tanító-társaira. A kedélyesen lefolyt estély a késő éjjeli órákig tartott s 11 óra tájban Rácz Gyula zenéje mellett táncmulatság is rögtönzött.

Ujdonságok.

— aug. 27.

Tájékoztató.

Szept. 3. Az államvasutak alkalmazottjainak dal- és táncestélye az újszegedi vígadóban.
Szept. 17. Ujczok táncvizsgálma a Bálónál.

— **Honvédparancsnokok szemle on.** Bácskerekről írják tegnapi kelettel: Pacor Kálmán altábornagy, a szegedi II. honvédkerület parancsnoka segéd-tisztjével, Kiss Zsigmond vezérkari századossal tegnap a helyben elhelyezett honvédzászlóalj fölött szemlét tartott. A zászlóalj reggel 6-kor várta az altábornagy megérkezését; a szemle déli 11-ig tartott, amikor is a látottak fölött teljes megelégedését fejezte ki. Ma reggel Szegedre visszautazott. Ma este Szegedről szigetszentmiklósi Bakonyi Károly ezredes, a 45. honvédgyalogdandár parancsnoka Bán Lajos főhadnagy segéd-tisztjével az állomásra érkezik. Holnap a honvédzászlóalj fölött — Pécsent Ó Felsége jelenlétében tartandó nagygyakorlatokra vonatkozólag — szemlét tartand.

— **A szabadságharczi muzeum Aradon.** A kegyelet annyi ereklét hordott egybe az aradi szabadságharczi muzeumba, hogy a muzeum termei már végleg megteltek s újabb helyiségek kibérlése válik szükségessé. Az ország minden részéről érkeznek naponta a 48-as dicső napokra emlékeztető ereklék, melyek közül sokat a muzeum részére engednek át a tulajdonosok. A kiállítás a jövő évi márczius 15-én fogják megnyitni.

— **A kolera ellon.** A főkapitány, mint elsőfoku egészségügyi hatóság ma hirdetményt adott ki a város közönségéhez, amelyben fölhívja, hogy minden Hamburgból vagy Oroszországból érkező egyént jelentsen be a rendőrségnél, fölhívja továbbá, hogy már korábban kibocsátott hatósági figyelmeztetéseket a kolera elleni óvintézkedésekről és fertőtlenítésről szigorúan tartsa be.

— **A tápói választás.** A szavazati jogukban kijátszott tápói választók nagy számban fognak bejönni a hétfői választásra. Vasárnap este sokan jönnek Dorozsmáról és Horgosról kocsikon. A horgosiak, algyőiek és kistelekiek hétfőn reggel jönnek be vasuton s az Európa-szálló elől indulnak Tápéra zeneszóval.

— **Tiszai hajózás.** A folyammérnökség tegnap átiratot intézett a főkapitánysághoz, melyben azt kéri, hogy miután a felsőrészi Tiszán most a medermunkálatok miatt a hajózás el van zárva, adjon a közlekedés-

nek utat a rendőrség úgy, hogy távolítsa el a partnál kikötött hajókat és tutajokat. A rendőrség a kívánalomnak eleget tett.

— **Esküvő.** Holnap, vasárnap d. u. 6 órákor vezetni oltárhoz tolnai Tolnay Mariskát Heim Mátyás posta- és táviradalfőnök s neje kuklai Stephárovits Leopoldine kedves leányát Arieth Ödön budapesti műépítész.

— **A háziezred zászlóalja hadgyakorlaton.** Boros-Sebesről kapjuk egy ott időző szegedi urtól a következő értesítést: Szt. István napját méltóan ünnepeltük meg, támogatva a mi katonáink által is, a 46-ik ezred legénysége többnyire az iskolákban volt elszállásolva és annak összes ablakait közadakozás ujjan úgy kivilágították, hogy azok — az oláh iskoláé is sem véve ki — úgy ragyogtak a fényárban, mint akár a szegedi főgymnasium, már t. i. kicsinyben. Volt tűzijáték, fáklyás körmenet, mozsárdurrogás, a körmenet nemzeti lobogókkal és a cs. és kir. 33-ik gyalogezred teljes zenekara kísérete mellett véget érve, következett a polgárság által rögtönzött hazafias dalok elénekelése. A gróf Wenkheim Frigyes uradalmi parkjában tartott meg a táncestélyt. Megemlítem, hogy Boros-Sebes utcái villanyos lámpák által vannak kivilágítva és így elképzelhető, hogy a parkot ezutal a föntérintett uradalom bőkezősége nappali fényvel árasztotta el. — Ott láttuk a vendégek sorában Waldstättent hadtestparancsnokot nevével és az egész tisztikart, az itteni polgárság minden egyes tagját, a mi kedves főbiránk és Mózes bácsi vezetése mellett, akik minden nemes dolgok előharczosai. Hétfőn reggel bucsunk el kedves vendégeinktől, t. i. a katonáktól. Ugy hozzájuk szoktunk már, mintha eddig is így lett volna, pedig máskor ugyan csendes a mi kis községünk. Az említett napon reggel 6 órákor kezdett mozogni a dandár, elől a 33-ik gyalogezred két zászlóalja mint ellenfél indult meg, megfelelő lovassággal és tüzérséggel O Dézna felé, utánok 7 órákor két zászlóalj a 33-ik től és a 46-ik gyalogezred első zászlóalja. A menet e napon O-Déznáig tartott, a melynek környékén a dandár nagyobb szabásu gyakorlatot tartott, éjjeli táborozás a szabadban, másnap menet Belényes felé utjáig a gyakorlat megtartása mellett, éjjelzés szétszórva a közel fekvő falvakban. Ma, augusztus 24-én Belényes felé tart, ahova legényeink körülbelül délután 2 órákor érkeznek meg, ott bevárndják a nagyváradi dandárt és azzal egyesülve a jövő hó elején megindulnak a bihari hegységen át ismét a vidékre. A temesvári hadosztálylyal az ide nem messzire eső zemerdi pusztán fogják a csata sorsát eldönteni. Ez jövő hó 7-én lesz.

— **Áthelyezés.** Bernát Sándor pénzügyőri biztos Szegedről Lugosra helyeztetvén át, ma utazott el az új állomására. A távozó pénzügyőri biztos sok barátot szerzett szegedi hatáskörében, mert amily szigorú és pontos volt egyfelől, másfelől tapintatosan és figyelmesen járt el a felekkel szemben.

— **A szentesi polgár mester.** Említettük annak idején, hogy Tasnády Imre szentesi polgármestert Szentes városának közgyűlése állásától fölfüggesztette. Ezt a határozatot a közigazgatási bizottság nem hagyta jóvá s Tasnádyt újból visszahelyezte hivatalába. Tegnap volt Szentesen ez ügyben városi közgyűlés, melyen nagy többséggel elhatározták, hogy a közigazgatási bizottság eme végzését megföllebezik.

— **Ál-hírlapírók.** Szokássá vált egészen Szegeden, hogy egyes táncvizgalmakon néhány szélhámos jelen meg, akik ott hírlapíróknak adják ki magukat. A napokban a hajósok táncmulatságán kettő is jelen volt ilyenfajta ur, akik elképzelhetőleg retentő tiszteletben tartották egymást, kölcsönösen azt hívén, hogy a másik az igazi. A

rendező-bizottság, mint bennünket értesít, már tudja is, hogy kik voltak a jeles férfiak, de nem akarja megnevezni őket, ami nagy kár.

— **Tanítónő kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter K o s z t a l e c z k y Józst, a szegedi nőpariskola tanítónőjét, az ipolysági államilag segélyezett községi polgári leányiskolához segédtanítónővé nevezte ki.

— **Halál a hullámok között.** A tiszai szabadtüredésnek, jobban mondva a közfürdő hiányának ma már megint egy áldozata s a lelkekre vehetik azok az urak, akik a torony alatt az ingyenfürdő aktáit évek óta hevertetik. K a r a c s o n y György postaszolga, 28 éves nős ember tegnap este 8 óra tájban fürödni ment a felsővárosi szabad Tiszába. Gyenge uszó volt, a víz elragadta s kétségbeesett segélykiáltásait lehetett pár pillanat múlva hallani a folyóról. A víz azonban sötét volt, a fuldoklót nem is látta senki. Elmerült. Holttestét ma keresték a Tiszában, de nem találtak reá.

— **A tanév előtt.** A közelgő tanév már meglátszik mindenütt. A vonatok rakás-számra hozzák a tanulókat, kikre valóságos hajsz a folyik a kvartélyadók részéről. A Kárász-utca sarkán is megélenkült a világ s vesztegetik a Liviust, Ovidiust, Vergiliust hatosért, kettőért a szerint a milyen ép, vagy rongyos a könyv. Nehány nap múlva kezdetüket veszik a beiratások s a lelkes muzsafiak faragni fogják ismét tiz hónapra át — a padot.

— **Személyi hírek.** Földváry Lajos báró kerületi csendőrpáncsnok hosszabb távollét után ma visszaérkezett Szegedre. — Dr. B o k o r József egyetemi magántanár, az orsz. tanító gyűlésről ma délben visszautazott a fővárosba.

— **A Ratiu fotografiái.** T o r d á r ó l írják az „Alföldnek”: A román küldöttség hírhedett vezére, akinek — mellesleg szólva még nemrégén igen jóhangzású magyar neve volt és Rác Jánosnak hívták, furcsán járt az erdélyi fotografusokkal. Romániában ugyanis, hol bizonyos körök érthető rokonszenvvel kísérik a mi félrevezetett románjaink agitációját, nagyon szerették volna legalább fényképről megismerni a fanatikus ügyvédet. Kapott is egy sereg levelet, melyben arczképét kéri. Ratiu-Rác ennélfogva fölkeresett egy fotografust, hogy magát az érdeklődő román atyafiak gyönyörűségére levétesse. De az első fényképész, akihez ellátogatott, kerekén kijelentette, hogy ő Ratiut nem veszi le. A hírhedett ügyvéd egy elfojtott káromlással távozott s másik fotografust keresett föl, aki megörökítse. De itt sem volt több szerencséje. A környék összes fényképészei — mintha csak megállapodtak volna benne — egyértelműleg kijelentették, hogy a Ratiu becses ábrázatát nem hajlandók az utókor számára sokszorosítani. A dühös prókátor ekkor levélben egy kolozsvári fényképészhez fordult s megkérdezte tőle, hogy hajlandó volna-e őt levenni. A kolozsvári fényképész igennel válaszolt s így Ratiuhoz mihamar szerencséjük lesz a kolozsváriaknak. Vajjon elfere majd egy közép nagyságú fotografián az a közép nagyságúnál jóval hosszabb orr, melyet Ratiu ur Bécsből hozott haza?

— **Nőegyleti gyűlés.** A szegedi kisdudóví jótékony-nőegylet aug. 29-én d. u. 5 órakor a belv. kisdudóví-intézetben építkező-bizottsági gyűlést tart. A tárgy fontossága miatt a tagokat minél számosabb megjelenésre kéri föl az elnökség.

— **Esküvők.** Privinszky József szegedi műgépész f. hó 27-én vezette oltárhoz Aranyossy Albert b.-földvári kereskedő bájos és művelt leányát Mariskát. — Horvitz Jenő, az első magyar általános biztosító-társaság helybeli főügynökségének tisztvi-

selője ma vezeti Budapestten oltárhoz Daróczi Jakab szatmári földbirtokos bájos leányát, Annát.

— **A leltárbiztosi állás.** Tegnap járt le a leltárbiztosi állásra hirdetett pályázat határideje. Mindössze ketten pályáztak: K o v á c s Oktáv számtiszt, aki ezt az állást körülbelül másfél év óta betölti és B a r c z y József helyettes segédlevéltáros.

— **A hajós-egylet táncvigalma.** A napokban tartotta meg a szegedi önszegélyző hajósegylet táncvigalmát, melyet a saját pénztára javára rendezett s amely a 67 frt 80 kr. kiadást levonva, a fölülfizetésekkel együtt 78 frt 68 kr. tiszta jövedelmet hozott. A hajósok ebből 4 frt 20 krt a szőregyi hovávedemlék javára adtak. Fölülfizettek: Gedó János, Dékány József, Gedó Rozál, Zombory János, Ábrahám János sertéshizláló, Privinczki János 1—1 frt, Mónus Pál 3 frt 20 kr., Gálffy Imre (Dorosma) 1 frt 20 kr., Bartusz István, Deák István, Magyar János, Rozsi András 1—1 frt, Boros István 1 frt 40 kr., Tóth Pál 1 frt, Tombácz Lajos 1 frt, Kis István szabó 60 kr., Schefánovits József 50 kr., Tombácz József 50 kr., Szél Mihály 20 kr., Kopasz Ferencz 20 kr., akiknek ezuton mond köszönetet a rendező-bizottság.

— **A töltött ágyu előtt.** A zurányi hadgyakorlatoknak egy igazán vérfagyasztó epizódját mondja el a „Mosonymegyei Közlöny.” Az élesre töltött ágyuk bömbölésétől megbokrosodott egy katonatiszt lova s épp abban a pillanatban állott meg egy ágyu előtt, amikor „tüz“-et vezényeltek. Már látták a lovast és lovát, a mint darabokra szaggatja a golyó. De csoda történt. Az ágyu véletlenül csütörtököt mondott s a katonatiszt megmenekült a legszörnyűbb haláltól. — Ügyes „nyári” hír.

— **Ujenczok táncvigalma.** A folyó évben besorozott iparos ujencz ifjuság szept. 17-én a Báló János kerthelyiségében zártkörű táncvigalmat rendez.

— **Fölülfizetések.** A „Szeged-felsőtanyai gazdakör” nek e hó 14-én tartott bálja alkalmából Kazi András, Volford István és Dobó István 2—2 frt, dr. Lázár György 1 frt, Erlicz János 50 kr., dr. Babó Emil 60 kr., N. N. 60 kr., N. N. 60 kr., Polgár László 60 kr., Vajás Juviska 20 kr., Tapai János 40 kr., Fogas Illés 20 kr., Szekeres László 20 kr., Tóth Mihály 20 kr., Lippai Imre 20 kr., Tóth György 50 krt fizettek fölül a beléptidíjon. A szíves adakozóknak ezuttal is köszönetét fejezi ki az elnökség.

— **Halálozás.** A következő gyászlapot vettük: Simon István és neje szül. Brunner Karolin ugy a maguk, leányuk Gizella, valamint nagyatyja és nagyanyja nevében mélyen megszorodott szívvel jelentik leányuknak, testvérnek, illetőleg unokájuknak Simon Emiliának f. hó 27-én reggeli 8 óraker életének 18-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 28-án d. u. 5 óraker a gyászházból (Tisza-Lajos-körut 74. sz.) fognak a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és a belvárosi sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig f. hó 29-én d. e. 10 óraker fog a belvárosi templomban az egek urának bemutatatni.

— **Rettenetes halál.** Iszonyu halállal halt meg tegnap a bácskai Petrováczon egy fiatal bojtárlegény. Veszett macska harapta meg pár hét előtt s most teljes erővel kitört a legényen a veszettség, két napig kinlódott lekötözve, mert ezt kellett vele tenni. Óriási küzdelembe került míg megbirták fékezni a legényt, mikor kitört rajta a rettenetes baj. Két napi kinlódás után meghalt.

— **Megkéselt após.** Saághról írják lapuknak, hogy C s i n k u Gaja szóváltás közben előrántotta zsebkését és azzal apósán, Ulita Radivojon több, állítólag élet-

veszélyes szurást ejtett. A sebek még föl-épülése esetén is élete fogytaig munkaképtelenné teszik. Vő uramat átadták a kir. ügyészségnek.

— **A szerelem örültje.** Egy szegedi iparoslegény az oka ennek a szomorú történetnek. Temesvárott, az ottani gyárkültvárosban tegnapelőtti este megható jelenet játszódott le. S c h w a r c z Teréz 17 éves tel-tünően szép leány, tisztos szülők gyermeke, féktelen taglejtések közt énekelve, majd érthetetlen imákat rebegve, a román templom lépcsőire vetette magát s ott hentergett sokáig, míg végre két rendőr lecsendesítette s a kórházba vitte. A szerencsétlen leányt egy iparoslegény nemrégiben elcsábította és magával vitte Szegedre, de tegnapelőtti, megunva a leányt, ismét visszaküldte Temesvárra. A kedves hűtlenségén és a szülők szigorán, kik gyermeküket nem akarták többé házukba fogadni, a szép Teréz annyira kétségbeesett, hogy elvesztette elméleti épségét s vallásos örfjögésbe esett. Legközelebb fölviszik az országos tébolydába.

— **A mai számunkban közölt Keméndyné Drucker Irma urnő iskolai értesítésére föl-hívjuk az érdeklődő szülők figyelmét.**

— **Dinnyehéjak.** A Széchenyi-téren — ezen a sok ezer forint évi közöltséggel fön-tartott, az idegenek által is magasztalt helyen — lépten-nyomon elszórt dinnyehéjak és ételmaradványok szeméjtjében kénytelen a közönség gázolni, mi sem a rendőrség éberségének, sem pedig a köztisztasági vállalkozó t u l b u z g ó s á g á n a k nem váthatik valami nagyon dicséretére. Ha a köztisztasági vállalat nem képes kötelességét megfelelő módon teljesíteni, legalább a sarki rendőrök figyelmeztethetnék a falusiakat és a kofa asszonyásokat bizonyos utcái tisztesség megtartására. — Nem először teszünk itt említést erről a visszás állapotról s azt hisszük, már nem is sokáig lesz szükség a nagy vigyázatra, mert a dinnye-évad elmúltával a dinnyehéjak is el tűnnek majd a térről, hacsak koplalós uraink az eddigi állapot fön-tarthatása okáért valahonnan Olasz-országból ananászokat hozatni hajlandók nem volnának.

— **Egy gazember.** Sokfelé ismerős a viselt dolgairól K é r d ő János. Szegeden is szolgált álnév alatt és idegen cselédkönyvvel lopott, megszökött. Nemrég Makón a „Maros” szerkesztőjénél, Kristóffy József megyei főjegyzőnél volt kocsis, ott is lopott s megszökött. Váshelyi születésű a derék ur, akit a belvárosi rendőrség az éjjel egy kurtakorecsmában letartóztatott.

— **Töltött galamb.** Érdekes jelenetnek voltak néhányan tanui tegnap este a korzón. Két fiatal és szép leányka sétált vig cseveggel föl s alá, s ezüsthangu kacajukkal verték föl a korzó néma csendjét. Egy, még nagyon is fiatal ember (igazabban mondva: tacsó) ugy látszott, nagy érdeklődéssel viseltetett a leánykák iránt, mert folyton körülöttek lézengett, s szemtelenül fixirozta őket. Egyszer aztán beleunt a szaladgálásba s neki-vetvén a hátát egy lámpaoszlopnak, hagyta a leánykákat maga előtt eldeflirozni, nem mulasztván el minden defilirungnál egy-egy máz-sás bókot hajtani a kicsikékhez, kiket ez szemmelláthatólag bosszantott. Fiatal emberünk mindinkább nekibátorodott, s annyira ment, hogy egy újabb fordulónál fejét egészen a leánykákhoz hajtva, dresszirozott mosolylyal ajkain elég hallhatóan ódaszolt:

— Maguk kis töltött galambok!

— **Pacsos!** Abban a pillanatban egy fehér kies kacsó tapadt a fiatal ember arcához, ki szemmeresztve bámult a sebesen tovahaladó kicsikék után, majd megfordulva, sebes léptekkel nyomult át a tér második oldalára, s csakhamar végkép letűnt a láthatárról.

— **Fölülfizetések a munkások bálján.** Az „Egyetértés” általános munkásbetegségélyző egyesület e hó 14-én tartott

Utóközse o. h. 312 30—312.40,
m. hitelr. 358.—358.12, osztr. magy. áll.
300.75—312, 4%-os m. aranyj. 111.—10
111.15.

Közgazdaság.

Sertésvásárlási jelentés.

Budapest-Kőbánya, 1892. augusztus 26-án.

Az e heti üzlet a nagy meleg és kínálat folytán lanya volt.

Heli átlagárak: magyar válogatott árú 320—380 klgr. nehéz 46—kr. 280—300 klgr. nehéz 45—46 kr. Öreg 300 klgr. tuli — kr. Vidéki sertés 45—49 kr. Szerb 43—45 kr. Román — kr tiszta klgr; páronkiut 45 klgr. ételsúlylevonás és 4% engedmény szokásos.

Eleség-árak: Tengeri frt 5.35. Árpa frt 6 Kőbányán átvéve.

Helyi állomány: augusztus 19-én maradt 144,541 db.

Főlhajtás: Belföldről 11,669 db.
Szerbiából 3,296 db.
Romániából — db.
egyéb államokból 14,965 db.
159,506 db.

Elhajtás: Budapesti fogy. (I—X. ker.) 3,250 drb.
Belföldre 2,880
Bécsbe 889
Cseh-, Morva-, s Sziléziába 2,023
Ausztriába 695
Németbirodalomba 4,551
Egyéb országokba —
Szappangyárakban földolgoztatott 277 14,565 db.
Megmaradt állomány 144,941 db.

A részvény-szállásokban 26,728 db van elhelyezve.

Az egészségi és transitó-szállásokban maradt VIII./19.

Főlhajtás: Szerbiából 3296 db.
Romániából — db.
11,785 db.

Elhajtás 3452 db.

Maradt állomány 8,333 db.

é. p. 7,240 db. szerb és 1,093 drb román. Az egészségi szemlélnél január 1-től máig 1129 drb a fogyasztás alul kivonatott és technikai czélokra földolgoztatott.

Bécsi vásár: aug. 23. Főlhajtás: 9,501 drb sertés; köztük 3661 drb süldő. — Üzlet lanya volt. — Nehéz frt 39—40 középnehéz frt 35—37, süldő frt 22—44 100 klgrként élevesúlyban.

Drezdai vásár: aug. 22. A vásáron volt 755 drb vidéki és 75 drb levágott magyar sertés; előbbiek 62—65, utóbbiak 53—58 márkán keltek 50 kilogrammként.

Berlini vásár: aug. 22. Főlhajtás 9,356 drb. sertés. Üzlet lanya volt. — Mecklenburgi 59—60 vidéki sertés 57—58, belföldi 53—56, magyar sertés 48—50 mrk.

Termény-üzlet.

(Czinner és társa cég heti tudósítása.)

Szeged, aug. 17.

Buza. A gabona-üzlet forgalma vontatott, majdnem élettelen; a gyenge kínálattal a fogyasztás legsürgősebb napi szükséglete áll csak szemben. Conjuncturák nem léteznek és a határidőzlet ellenzőinek legjobb alkalmá nyílik most elmélkedni egy üzletág pangása felett, melynek a vállalkozási kedv, minden látszat szerint, teljesen hátat fordított.

Ha e rideg csend az üzletben csak még néhány hétig is eltart, kivitelünk minden reményéről ez évre is lemondhatunk. Mikor fogják végre nálunk is belátni, hogy a világpiac irányzatától örökre el nem zárkozhatunk.

Az árak e héten nem változtak.

Liszt. Az új idény még alig kezdődött, s legjobban vezetett malmaink már is foglaloznak az üzemesökkelentés kérdésével. Csehországnak — úgy mennyiségileg mint minőségileg — kitünő termése után ítélve, biztosra vehetjük, hogy kivitelünk oda az idén lényegesen csökkenni fog, annyival is inkább, mivel cseh testvéreink chauvinistikus izgatásait a magyar liszt ellen elkeseredett szenvedélylyel üzik.

A németországi kivitel a legnagyobb megérőltetés dacára sem akar élénkülni. Franciaországban minden üzlet megszűnt, az angliai pedig alig érdemes említésre.

A fiumei kikötő forgalma ez okból a képezhető legcsökélyebbre fejlődött vissza s előbb-utóbb mégis csak azon tapasztalat fog győzni, hogy fuvarozási díjtételeinknek nem szabad aránytalanul magasabbaknak lenni, mint tengeri versenytársainké.

Mai lisztárak:

Nr.	0	1	2	3	4
frt	14.70	13.90	13.30	12.50	11.80
Nr.	5	6	7	8	
frt	10.90	9.80	8.—	6.20	
finom korpa			goromba korpa		
	4.—		4.—		

REGÉNYCSARNOK.

Az eltitkolt fiu.

128

— Angol regény. —

Fordította: Tömörkény.

Mióta visszatért a kastélyba, föltűnően jó kedvet mutatott, de erőltetett nevetése még a saját füleiben is ridegnek tetszett.

Néha összerezzen. Azt hitte ilyenkor, hogy a megölt feleség árnya jön hozzá kísértetni. A napot a többi vendégekkel töltötte a kastélyban s este is ottmaradt velük. De végre aztán oly későre vált az idő, hogy a szobájába kellett mennie neki is. Itt rettenetes nyugtalanság vett rajta erőt.

Csengetett az inasának, hogy menjen be hozzá.

Félt egyedül maradni.

Roke különösen diadalmas arczezal lépett be hozzá.

Épp most tette a nagy fölfedezést s azt ki akarta zsákmányolni a maga hasznára. Ura szobája közelében állott a korridoron, s várva Templecombe grófot, midőn fölhaladni látta a lépcsőkön a két nővért. Poldának kis ezüstlámpa volt a kezében.

Ennek a fényénél rögtön megismerte Nataliet.

A hasonlatosságon, amely közte és Poldá közt volt, épp úgy elsodálkozott, mint azon, hogy Natalie ebben az órában itt a kastélyban van.

Kíváncsisága föl volt költve. Lehuzta a cipőit s nesztelenül utánuk osont a torony épületébe. Éppen akkor ért föl, mikor az első szoba ajtaját belülről Poldá bezárta.

Néhány percig hallgatózott, de nem hallott semmit sem. Ebből azt következtette, hogy a két nő belsőbb helyre vonult, hogy ott valamiről titkosan beszélgessenek.

Ezt neki hallani kell.

Finom harapófogóval, melyet a zsebéből huzott elő, elfordította a belülről bedugott kulcsot a zárban. A végét megfoghatta. Főlnyitotta az ajtót, beosont s kihallgatta az egész beszédet.

Ijedten egyenesedett föl s csak alig fojtotta el a meglepetés egy kiáltását, mikor hallott, hogy lady Poldá az urának az elhagyott feleségét testvérének nevezi.

Sikerült neki látatlanul visszaosonni, mikor már meghallott mindent.

Az ura szobájába sietett.

Agyában egy sötét terv támadt.

Aranybányának nézte ezt a fölfedezést, amivel kizsarolhatja a grófot.

Összeszedte minden ügyességét, hogy ezt a czélt elérhesse.

Mikor ura ajtaja elé ért, ez éppen csöngetett neki.

Roke belépett.

— Roke — szólt a gróf — nagyon föl vagyok izgatva ma. Félek, hogy beteg leszek. Szeretném, ha itt aludna az öltözőszobában. De előbb fektessen le.

A komornyik engedelmeskedett.

Ahogy a grófot levetkőztette, megfogta az üterét.

— Lordságodnak jó üditő álomra volna szüksége — szólt. — Tegnap, ahogy a mocsárkastélyba utazott, egész éjjel nem aludt. Ez támatta meg az idegeit. Holnap reggelre megint rendben lesz minden.

— Remélem — felelt a bűnös, kikerülve a szolga pillantásait. — Így, most jól van. Menjen az öltözőszobába Roke s feküdjön a szófára. De ne aludjon el mélyen, hogy meghallhassa, ha hívni fogom. Az ajtót hagyja félig nyilva — menjen.

— Azonnal, lord ur. Remélem, miss Natalie nem okozott tegnap kellemetlenségeket? Templecombe lordot méregbe hozta a szolgálja bizalmas hangja.

— Mi köze magának ahhoz? — Kiáltott reá. — Menjen fekdüni!

Roke összeráncolta a homlokát és sötét pillantást vetett a grófra, amelyből semmi jó sem látszott.

Mintha mondani akart volna valamit.

De meggondolta magát és nem tette.

Szótlanul kiment a mellékszobába.

De a tekintete nyugtalansággal töltötte el Templecombe lordot.

Nem szokott jól bánni a szolgáljával, ellenkezőleg. Csak akkor volt egy kicsit elnéző vele szemben, ha megbízást adott neki, hogy valami gyalázatosságot teljesítsen. Ilyenkor bizalmas hangon beszélt vele és gazdag jutalmat adott neki.

Tudta, hogy a hatalmában van ennek az embernek. Ismerte a jellemét s azt is tudta, hogy Roke csupán önérdékből szolgálja s csak önérdékből tette meg érte, amiket megtett.

Mi lenne, ha ez az ember elbeszelné valakinek az ő házasságát mrs. Afton unokájával? Ó volt az, aki ellopta a falconbridgei templom anyakönyvből az esketésről szóló lapot.

Bár azt mondta akkor, hogy megsemmisítette, úgy lehet, hogy most is a birtokában van.

(Folytatása köv.)

Kislottó.

Szeged, aug. 27.

Bécs	63,	12,	65,	32,	19.
Grác	90,	41,	84,	10,	12.
Temes.	79,	39,	23,	51,	88.

Vizállás.

— aug. 26.

— aug. 27.

	aug. 26.		aug. 27.	
	Méter. 0 felett 0 alatt		Méter. 0 felett 0 alatt	
M.-Sziget . . .	0.34	—	0.36	—
Szatmár . . .	0.17	—	0.16	—
Tokaj . . .	—	0.61	—	0.59
Szolnok . . .	—	0.40	—	0.44
Szeged . . .	—	0.24	—	0.32
T.-Bácsa . . .	—	0.11	—	0.23
Csongrád . . .	—	0.70	—	0.80
Gyoma . . .	0.50	—	0.63	—
Námény . . .	—	0.85	—	0.80
Arad . . .	—	1.10	—	1.11

Felelős szerkesztő: KULINYI ZSIGMOND.

Kiadótulajdonos: BABA SÁNDOR.

Nyilttér.

Egész selyem, mintázott Foulardokat méterenként 85 krtól egész 4 frt 65 krig (mintegy 450 különböző arnyalatban) megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész végekben is küld házhoz szállítva, portó- és vámmentesen Henneberg G (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. 162—6.

Ma vasárnap, augusztus hó 28-án

a „Próféta“

diszes udvarkertjében

A SZENTESI ELSŐ

MAGYAR ZENEKAR

játszik.

Tisztelettel

Ketter Károly,
vendéglős.

Zágráb
díszoklevel.

1891.
Temesvár
aranyérem.

KWIZDA-féle

korneuburgi barom-tápláló-por

lovak, szarvasmarhák és juhok részére.

Közel 40 éve annak, hogy a legtöbb istállóban a legnagyobb eredménnyel használják, étvágytalanság, rossz emésztés ellen, a teheneknél a tej javítása és szaporítása érdekében; hathatósan előmozdítja az állatok természetes ellentálló képességét a ragadós betegségek ellen. 127

1/1 doboz ára 70 kr., 1/2 doboz 35 kr.

A vásárlásnál tessek figyelni a védjegyre és határozottan Kwizda korneuburgi barom-tápláló-por-t tessek kérni. Valódi kapható a gyógyszerészeknél és droguistáknál.

KWIZDA JÁNOS FERENCZ
cs. és k. osztr.-magyar és román kir. udv. szállító, kerületi gyógyszerész
KORNEUBURG, Bécs mellett.

A mindinkább nagyobb mérvű terjedő

JÁRVÁNYOK ELHÁRÍTÁSA ELLEN
vagyok hátor a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani kitűnő
szegedi, szegszárdi, villányi, budai sashegyi, ménesi, egri és egri bikavér

VÖRÖS BORAINAT,
nemkülönbön kitűnő jó borezetemet is, továbbá pedig idei friss töltésű, mindennemű bel- és külföldi

ÁSVÁNYVIZEIMET,
melyeket nagyban úgy kicsinyben is a legjutányosabb áron számítok.
A n. é. közönség minél számosabb megrendelését kérve,
531-12-11 teljes tisztelettel

Danner Péter Fia,
fűszer-, liszt-, bor-, és ásványvíz kereskedő.
SZEGEDEN, Tisza Lajos-körút és Petőfi-utca sarkán.

Tehetetleniséget
(elgyengült férfi nemi erőt)

férfi- és női titkos betegségeket,
valamint

torok- és gége-bajokat
a legelhanyagoltabbakat is gyógyít, mint eddig a tudomány legújabb álláspontja szerint a foglalkozás zavartatása nélkül

Dr. Spitzer Ignác,
Szegeden, Kiss István bormerő házában, Dugonics-tér 3. sz.

GYERMEKBETEGEKNEL különösen a **görvély,**
öröklött bujakór, mindennemű **torok- és gége-bajok**
alaposan, **legbiztosabb** sikerrel gyógyíttatnak. 40
Dijazott levelekre, melyekben a **betegség** lehetőleg részletesen leírandó, a legnagyobb készséggel és figyelemmel választ adatik.
Számos hálaíratot a discreto ill. nyilvánosságra hozni.

Rendelési órák: d. e. 7-9, d. u. 12-3.

ERDŐVIDÉKI

„BAROSS-FORRÁS”

Az Erdővidéki „Baross-forrás” vize a legtisztább égvényes vasas savanyúvíz.
A LEGJOBB
asztali és üdítő ital

Gyomor- és vesebajokban a legkellemebb és leghathatóbb orvosság. Emeli az étvágyat, előmozdítja az emésztést.
Járványok idejében rossz ivóvíz helyett a legégszesebb ital gyermekeknek és felnőtteknek.

Üres üvegek visszavevődnek.

Friss töltésben kapható SZEGEDEN:
Tóth Péter, Beregi Lajos, Aigner József, Aigner Ödön, Schlesinger Mór, Steiner Em., Danner Péter Fia, Haris János, Majszky Sándor, Tombácz Ferencz, Kardos Jakab, Kardos Sámuel, Krebsz József, Nedelykovics Milán, ifj. Rieger Mihály, Gruits Péter és Schlesinger Sarolta fűszer- és csemege kereskedésében.

Vezérképviselőség: **KÁLDORI SOMÁNÁL,** Szegeden.

COGNAC-QUINT-KIVONAT.

Kitűnő, egészséges és tartalmas cognac pillanat alatti készítésére, mely a valódi francia cognactól semmiben sem különbözik, ajánlom e jónak bizonyult különlegességet.
Ára 1 kilónak (eleg 100 liter cognac készítésére) 16 frt o. é. Készítési utasítás ingyen mellékeltek. **Legjobb sikerért és egészséges gyártmányért kezeskedem.**

Spiritusz megtakarítás
érhető el fölülmulatlan **pálinka-erősítő-kivonatom** által; ez az italoknak kellemes, erőteljes ízét ad és csakis nálam kapható. Ára kilónként 3 frt 50 kr (800-1000 literre) használati utasítással együtt.
E különlegességeken kívül ajánlom még valamennyi **essenciát** mat, rum, szilvapálinka, törköly, fűkeserű, valamint a létező likőrök, szeszitalok, ezet és borezet készítésére fölülmulatlan minőségben. Készítési utasítások ingyen mellékeltek.

Védjegy cognac-quint-kivonat számára.

Árjegyzék ingyen.

Egészséges gyártmányokért kezeskedést válllok.

POLLÁK KÁROLY FÜLÖP,
essencia-különlegességek gyára FRÁGÁ-ban.
(Tisztes ügynökök kerestetnek). 518-40-6

Hirdetmény.

Van szerencsém a t. földbirtokos és bérlő uraknak becses tudomására hozni, mikép itt Szegeden ujonan berendezett műtrágya gyáramat f. hó 1-én nyitottam meg és azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy a legjutányosabb árak mellett egy, az eddig előállított műtrágyákat messze fölülmulót trágyaanyagot az ugynevezett

cs. és kir. szabadalmazott

CONCENTRÁLT és EMELT TARTALMU MARHATRÁGYÁT
bocsájthatok forgalomba.
E trágya magas phosphor és káli tartalmanál fogva bámulatos eredményeket mutat föl.
A mellett a trágyázás oly egyszerű és kényelmes, mikép e trágyát birtokain leendő használatra minden gazdának lelkiismerettel ajánlhatom.
Minták, használati utasítások, árjegyzékek ingyen és bérmeutve küldetnek szét.

620-15-2 Tisztelettel
Schuller Mór.

Sze, ed legjobb szappana!

DOERING SZAPPANA A BAGOLYLYAL

tudvalevőleg a legenyhébb, legtisztább és legalkalmasabb szappan

a bőr és szépség ápolására,
mostantól kezdve minden jobb illatszertárban, gyógy- és gyarmatáru kereskedésben kapható.

E szappantól a bőr ifju üde lesz és a késő aggkorig **gyengéd és sima marad.**

Doering szappana nemcsak minden finom helybeli hölgy-szobában, hanem Szeged és környékének csaknem minden háztartásában **kizárólag használtatik,** mindenki használja, aki gondot fordít arra, hogy **szép, egészséges és tiszta bőre legyen.**

Mint hogy Doering szappana a bagolylyal csakis szappan, t. i. csakis víz és lúgból álls nincs benne se vizüveg, se szóda vagy más haszontalan keverék, nagyon keveset fogy, legapróbb darabkájaig használható és bár legelismertebb és legcél-szerűbb, mégis

a világ legolcsóbb szappana!

Minden darab Doering szappanon láthatónak kell lenni védjegyünknek a bagolynak, innét van neve is „Doering szappana a bagolylyal.” 27 4-X.

Darabja 30 krajczárjával kapható.

Doering szappana a bagolylyal kapható a következő üzleteknél: Aigner L., Barosay K., Bokor Á., Brandspiegel J., Gál testvérek, Hirth és Galtzer, Krausz M., Till E. Vajda I. és társánál, Keresztes Sándor, dr. Hibay György gyógyszer-tárban és a rókusi gyógyszer-tárban. — Ausztria-Magyarországi főképviselet Mutsch A. és társa Wien I., Lugeck 3.

Hirdetmény.

Ezennel közhiré teszem, hogy az Ivánkovits-féle
tiszaparii

SAROKHÁZ

a tulajdonos önkéntes kérelme folytán f. é. szeptember
hó 12 én d. e. 9 órakor a kir. törvényszéknél nyilvános
árverésen

eladatni fog.

Venni szándékozók ez uton is értesítettnek.
Szeged, 1892. augusztus hó 17-én.

Ivánkovits Ferencz,

605-3-3 megbízott.

Iskolai értesítés.

Hat osztálylyal biró leányiskolámban, mely 1881-
ben létesült, a beiratások augusztus hó 30-án kez-
dődnek.

A kötelezett tantárgyakon kívül a növendékek
— kikért a szülők a tandíjat havi előleges rész et-
ben tíz hóig fizetni köteleztetnek — a német- és
francia-nyelv, nemkülönben a zongora és kézimun-
kák alapos oktatásában is részesülnek.

Az eddigi elismert eredményt továbbra is fentar-
tani, sőt lehetőleg fokozni kívánja és a t. szülők b.
pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

Varga Borbála,

isk. tulajdonos.

Szeged, budapesti-sugárut 9. sz.

606-3-1

Iskolai értesítés.

Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy
1862-ben alapított
nyilvánossági jelleggel felúhazott

ELEMI ÉS FELSŐ LEÁNYISKOLÁMBAN

a beiratások f. hó 27-én, az előadások pedig szeptember 5-én
kezdődnek meg.

Növendékek teljes ellátásra is elvállaltatnak, és pedig:
12 éven aluliak 350, ezen felüliek 400 frtéért.

Harmincz év óta fennálló nőnevelő- és tanintézetemet
a n. é. közönség figyelmébe ajánlva, maradok
tisztelettel

Keményné Drucker Irma,

intézet-tulajdonos.

Tisza Lajos-körut 75. sz. saját ház.

621-5-2

A magyar vizek közt legjobbnak elismert
régí hírnevű

BARTFAI SAVANYUVIZ

mely az eddig ismert magyar savanyuvizeket mind
jóval fölülmulja

idei friss töltésben kapható
a szegedi főraktáros 574-16-4

Danner Péter Fia

fűszer-, liszt-, bor- és ásványvíz kereskedőnél,
valamint minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy

MŰKÉSEK

üzletemet továbbra is saját nevem alatt folytatni fogom.

Ajánlom az Alföldön legszolidabban berendezett késesüzle-
temet, hol raktáron tartok és készítek minden a késes szakba
vágó eszközöket, u. m.: minden alakú és kivitelű zsebkéseket,
asztali-, kenyér-, konyha- és mészáros-késeket, kertészeti és
orvosi műszereket, fodrász ollókat és beretvákát és minden
nagyságu szabó-ollókat.

Elvállalok minden e szakmához tartozó javításokat és köszö-
rüléseket leggyorsabban és legjutányosabban.

Vidéki megrendelések utánvét mellett postafordultával esz-
közöltetnek. 788

Özv. Kovács Mihályné,

műkéses SZE GEDEN, iskola-utcza, Lengyel Lőrincz butorraktárával szemben.

KOLERA elleni ÓVSZERÜL

Kitünő trencsényi borovicska, cognac, rum és

VÖRÖS BOROKAT,

fertőztelenítésre pedig Carbolsav, Carbolpor, Chlor-
mész, vas és rézgálicot olcsó áron ajánl

VAJDA IMRE és TÁRSA

gyógyáru- és illatszerraktára a „Vörös kereszthez“

Szegeden, Kárász-utcza.

608-10-8

A fogak észszerű ápolására legjobb vegykészítmény.

Salvator
Glycerin
Fog-Crème.

ORVOSILAG MEGVIZSGÁLVA!

HATÓSÁGIILAG VÉDVE!

Csinos dobozokban darabonként 30 krért kapható minden gyógyszerárúban és
gyógyszerárúban, valamint a Salvator steeringyertya eladási helyeiben.
Iroda: „Salvator“ Bécs, I. Heidenschuss.
Raktár Szegeden: Gaál testvérek, Aigner Lajos, Kovács testvérek, Vajda Imre
és társa uraknál. 425-19-1

Cushion Tyres

ujdonságok 1892-re.

BRÖMER-ELMERHAUSEN és REICH

I. BÉCSI és ANGOL KERÉKPÁR (velocipéd)

GYÁRA

608-3-3

Magyarországi képviselője: Fogl József Lajos.

Budapest, VI., Andrásy-ut 48. szám (Octogon).

Megrendelések pontosan eszközöltetnek. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Saját javítómbhely.

Betartás külön gyakorló helyen.

Butorozott lakás

kerestetik.

Kerestetik két-három szobából álló lakás, lehetőleg butorozva, konyhával, közel a színházhoz.

Ajánlatok Hentallerné Pauli Mariska urnó ó nagyságához intézendők Lellére. (Somogy megye.)

625-2-1

Medicinae univers.

Dr. Pilisi Béla

gyógyít:

bőr és ivarszervi betegeket,

u. m. a bőr mindennemű kiütéseit és kinövéseit, a férfi és női némi részek betegségeit)

a legújabb eszközökkel és

villanyos gépezettel

„fájdalom nélkül“

legrövidebb idő alatt.

RENDEL:

egész napon át.

Széchenyi-tér, 8. sz. (Jerney-ház.)

Az „EURÓPA“

uj udvarkertjében

minden vasárnap és kedden

Erdélyi Náczi zenekara

Bácz Gyula

kitűnő primás vezetése alatt játszik.

Uj sör-hűtő készüléket szereztünk be, anap bármely szakában

kitűnő hűtött sörrel

szolgálhatok.

815-2-1

Tisztelettel

Juránovics Ferencz

LUHNERZSÉBET

Kitűnő gyógy- és élvezeti víz; emeli az étvágyat, előmozdítja az emésztést, üdít és élénkít.

Kizárólagos szállítók

MATTONI és WILLE, BUDAPEST.

Főraktár: Tóth Péternél Szegeden.

Dr. Kelemen Dezső

köz- és váltó-ügyvéd

irodáját

Szegeden, Tisza Lajos-körut és laudon-utca sarkán Dr. Ivánkovich Sándor főügyész ur házában (földszint jobbra) 543-10-10

megnyitotta.

Hazánk kedvelt és rendkívül szénsavdús

„Szántói savanyuvize“

kapható

a kutkezelőség által megállapított igen előnyös áron a SZEGEDI kizárólagos raktárban

Vajda Imre és Társa

gyógyáru- és savanyuviz kereskedésükben,

Kapható azonfölül minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Kérjünk csak „Szántói fröcscsöt“.

431-40-30

Azonnal fölvetetik

egy ügyes fiatal

FÜSZERKERESKEDŐ SEGÉD

fűszerkereskedésbe.

Ugyanott felvetetik egy jó házból való fiu

tanoncznak.

Czím a kiadóhivatalban.

622-1

Dr. Ziffer Alfréd

az összes gyógytudományok tudora

fogorvos.

Szeged, Kárász-utca, Kézműves-Bank épület, I. em

Rendel: 9—12-ig és 2—5-ig.

FOGHUZÁSOK: elaltatás (Narcosis) és Cocainnal. FOGTÖMÉSEK (Plombirozások): arany-, ezüst-, platina-, odontholith- és üveggel.

Műfogak és teljes fogsorok amerikai légnomás és ugrókkal, a tudomány legújabb vívmányai szerint a legszabatosabb kivitelben.

Dr. Falta Marczel

68

volt poliklin. tanársegéd

a szem- és fülbetegségek szakorvosa

Rendel d. e. 11—12., d. u. 3—4-ig.

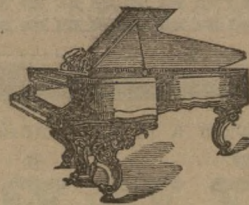
Hétfőn és csütörtökön d. e. 10—11-ig szegényeknek ingyen

Lakás: Tisza Lajos-körut 55. sz.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani dusan felszerelt

ZONGORA-RAKTÁRUNKAT,

hol raktáron vannak a legkitűnőbb és különféle gyártmányú zongorák, amerikai rendszerrel és különböző díszes kiállításban, ezek, valamint pianók és harmonikumok a lehető legjutányosabb árárt kaphatók.

Régi zongorák vételénél ké szpenz gyanánt tekintendők, ugyszintén adunk havi vagy 1/4 évi részletfizetésre is zongorákat.

Régi dívatollenes zongorák rövidékké alakítatnak át. Minden e szakmába vágó javítások, hangolások stb. elfogadotnak és Marshall ur zongorakészítő (bécsi iskola) által személyesen pontosan, szakszerűleg és legjutányosabban eszközöltetnek

KOHNER és MARSCHAL

zongora-raktárában.

Szegeden, oroszán-utca 13. sz.

Ké jó házból való fiu

TANONCZUL

fölvetetik

Horvák Mihály mű- és kereskedelmi kertész-nél Ujszegeden, kik a németnyelvet birják, előnyben részesülnek 587-3-1

604/1892. vh. szám.

Árverési hirdetmény.

623-1

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. bíróság 191/892. számú végzése által Váradai Béla javára lak. Budapestben, végrehajtást szenvedett Dr. Hercz Gyula ügyvéd ellen, lak. Szegeden, 38 frt 86 kr tőke hátralék, ennek 1891. évi július hó 14. napjától részletesen számítandó 6% kamatai és eddig összesen 46 frt 80 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 367 frtra becsült különféle butorok, író asztal és egy vaspasztárszekerényből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 14.191/892. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis alperesnek Szegeden Széchenyi-tér Jernei házban levő lakásán leendő eszközésére 1892. évi augusztus 29. napjának d. u. 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen — az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében — a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az 1881. évi LX. t.-cz. 111. §-a értelmében, kik az árvereltetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott nál egy példányban írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. — Végre kötelesek bérbe- vagy haszonbérbe adók az 1881. évi LX. t.-cz. 112. §-a értelmében azon követelés összegét, melyre nézve törvényes zálogjogot igényelnek az árverés megkezdéseig alulírott nál bejelenteni.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szegeden, 1892. évi augusztus hó 16. napja

Szabó Mihály, kir. bírósági végrehajtó.

ÜZLET MEGNYITÁS.

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy f. é. szeptember 1-én Szegeden, oroszán-utca Juránovics-féle házában egy

KÉZIMUNKA- KÉZMŰÁRU-KERESKEDÉST

nyitottunk.

Főt örekvésünk lesz mélyen tisztelt vevőink kívánságainak legpontosabban megfelelni, mi az által válik lehetővé, hogy forrásainkat a legelőkelőbb bel- és külföldi cégeknek meritvén a legjutányosabb áron szolgálhatunk: mindennemű canava, posztó, vászonra, továbbá jutte és selyemszövetekre megkezdett, kész és előrajzolt munkákkal és a kézimunkákhoz való mindenfélé kellékekkel.

Pontosan és gyorsan teljesítünk minden montirozási, előnyomási és rajzolási megrendelést.

Azon reménynek adva kifejezést, hogy a n. é. közönség részéről táplált legkényesebb igényeknek is megfelelhetünk, minthogy több kiállításon kiüntetésekert nyert üzlettársunk a jó izlés fejlesztése, a montirozás, rajz és kézfestés elsajátítása végett huzamosabb ideig Párisban tartózkodott. Kérjük a mélyen tisztelt közönség minél számosabb látogatását és megrendeléseit.

Kiváló tisztelettel

Városv Vilmos és társa.

624-3-1